

CÉGJOG

Kisvállalkozások
alapítása és
működtetése

JOGPONTOK
KISKÖNYVTÁR

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

JOGPONTOK

Impresszum

Írta: Dr. Hegyi Livia

Lektor: Dr. Horváth Andrea

Felelős kiadó: Munkástanácsok Országos Szövetsége (MOSZ)

Palkovics Imre elnök

Projekt száma: GINOP-5.3.3-15-2015-00001

Dél-Alföldi JOGpontok

Nyomda: Stanctechnik Kötészeti Kft.

Felelős vezető: Joóné Vass Katalin ügyvezető

2018

Kisvállalkozások alapítása és működtetése

Dél-Alföldi JOGpontok

Kisvállalkozások meghatározása

A kisvállalkozás fogalmának meghatározását érdemes a vállalkozás fogalmával kezdeni. A vállalkozás a piaci folyamatok egy olyan egysége, amely valamilyen fogyasztói igény kiszolgálására irányul azért, hogy tulajdonosai számára nyereséget, profitot termeljen. Ezen folyamat közben hozzájárul a foglalkoztatási mutatók javításához, valamint az államkasszába is befizet különböző adók és járulékok révén.

A vállalkozót az „alkalmazotti” léttől elsősorban az önállósága különbözteti meg. A vállalkozás vezetése során a gazdálkodónak folyamatosan egyéni döntéseket kell meghoznia a vállalkozása belső adottságainak, és a külső, piaci körülményeknek figyelembe vétele mellett. A vállalkozó a nyereség reményében a saját vagyonát is kockára teszi – cserébe szabadabban alakíthatja a munkakörülményeit és választhatja meg üzleti partnereit, munkatársait. Összességében megállapíthatjuk, hogy míg az alkalmazott minimális kocká-

zattal elfogadható jövedelemre tehet szert, addig a vállalkozó nagyobb kockázattal akár többre, akár kevesebbre is juthat. Fontos kihangsúlyozni, hogy a vállalkozó a tevékenysége közben jóval nagyobb anyagi, jogi és erkölcsi felelősséget is vállal, mint egy alkalmazott.

I. Kategóriák

A vállalkozásokat többféle módon is különböző kategóriákba sorolhatjuk, ezek közül a kettő legegyszerűbb a vállalkozás felépítésére, szervezetére, míg a másik a méretére koncentrál.

I./1. Felépítés alapján

Felépítésüket tekintve a vállalkozások főbb típusai:

1. **Egyéni vállalkozás**¹
2. **Társas vállalkozás** (gazdasági társaságok)
  - közkereseti társaság
  - betéti társaság
  - korlátolt felelősségű társaság
  - részvénytársaság; zártkörűen alapított vagy nyilvános
3. **Egyéb** (szövetkezet, non-profit és civil szervezetek)

I./2. Méret alapján

Méretét tekintve a vállalkozás lehet:

1 Egyéni vállalkozás alapításával és működtetésével kapcsolatban keresse további kiadványainkat.

	Mikro	Kis	Közép	Nagy
Létszám	< 10 fő	< 50 fő	< 250 fő	≥ 250 fő
TOVÁBBÁ AZ ALÁBBI FELTÉTELEK VALAMELYIKE				
Forgalom	≤ 2 millió €	≤ 10 millió €	≤ 50 millió €	> 50 millió €
Mérlegfőösszeg	≤ 2 millió €	≤ 10 millió €	≤ 43 millió €	> 43 millió €

A fentiek² alapján mikro- és kisvállalkozásról akkor beszélünk, ha bármelyik fenti vállalkozási típus alapján létrehozott vállalkozásban az összes foglalkoztatott létszáma nem éri el az 50 főt, azaz munkavállalóinak száma legfeljebb 49 fő és éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 10 millió eurónak megfelelő forintösszeg.

A Központi Statisztikai Hivatal e témában közzétett 2016. évi adatai szerint Magyarországon létszámadataikat tekintve a vállalkozások túlnyomó többsége mikrovállalkozás (kb. 95%), míg körülbelül 4%-a kisvállalkozás.³

II. Mi az a start-up?

Manapság a kis létszámú vállalkozások indításával kapcsolatban gyakran elhangzik a start-up kifejezés. A szó Amerikából ered és általában információtechnológiai (IT) iparágban, pár ember ötletéből – gyors fejlődéssel – nemzetközi sikereket elérő cégekre gondolhatunk a szó hallatán. Sok olyan elgondolás van azonban, amely egyáltalán nem informatikai jellegű, az érde-

2 A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény 3. § szerinti fogalom meghatározás alapján

3 KSH adatok: http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qta001.html

kességüket inkább az adja, hogy ezek az újítások valós problémákra nyújtanak újszerű megoldásokat.

Ugyan nincs egységesen elfogadott meghatározása a fogalomnak, de általánosságban véve a start-upokat olyan induló vállalkozásokként lehet meghatározni, amelyeknek nagy a növekedési potenciálja, tudásintenzívek és egyben innovatívak. A magyar jogi szóhasználat egyébként korai fázisú vállalkozásokként határozza meg ezeket a cégeket.

Ezek a vállalkozások igazi „garázsvállalkozásként”, kis létszámmal indulnak, azonban nagy növekedési potenciáljuk miatt pár év alatt igazi nemzetközi nagyvállalattá nőhetik ki magukat. Ugyanakkor a bennük rejlő nagy befektetési kockázat sajátos finanszírozási igényként jelentkezik, amelyről a későbbiekben részletesebben lesz szó.

Vállalkozási stratégia és üzleti terv készítése

A társas vállalkozási formák bemutatása előtt, fontos kiemelni, hogy már a vállalkozás megalapítása előtt felmerülnek olyan kérdések, amelyek megválaszolásával sikeresebben választható ki a megfelelő vállalkozási forma és eredményesebb lehet maga a vállalkozás is. Ezeknek a kérdéseknek a feltevésére és megválaszolására célszerű vállalkozási stratégiát és üzleti tervet készíteni.

I. Stratégia

A vállalkozás működésének megtervezéséhez a legfontosabb, hogy egy puszta ötleten vagy elgondoláson túl meg kell tudni fogalmazni, illetve határozni, hogy pontosan milyen termékek vagy szolgáltatások értékesítését tervezzük.

Az ötlet ugyan egy pillanat alatt megszülethet, azonban annak eredményes üzletté válása sokkal hosszabb folyamat. A stratégiának az alábbi kérdéseket kell többek között megválaszolnia:

- a kínált termék- vagy szolgáltatáskör konkrét meghatározása, behatárolása,
- a jövőbeni vevőkör konkrét meghatározása, behatárolása,
- a kezdeti tőkeszükséglet meghatározása, illetve a megteremtésének módja,
- szükséges-e partnerek vagy alkalmazottak bevonása az optimális működés érdekében,
- léteznek-e, és ha igen, akkor milyen hatósági előírások vonatkoznak az adott tevékenységre vagy szolgáltatásra; a területileg illetékes önkormányzatnál erről tájékozódni lehet,
- bizonyos tevékenységek csak bizonyos képesítés, végzettség mellett végezhetőek, ezekről előzetesen tájékozódni szükséges,
- milyen költségigények merülhetnek fel, valamint hogy ezek mennyisége fedezhető-e a bevételekből,
- milyen külső tényezők, kockázatok befolyásolhatják a vállalkozás működését,
- végül a termék vagy szolgáltatás árának és a várható nyereség mértékének meghatározása.

Ezeket a vállalkozás belső működését érintő kérdéseken túl érdemes kitekinteni az aktuális (világ)piaci helyzetre is és felmérni az esetleges versenytársakat. A piackutatás ennek megfelelően fontos szerepet kap a vállalkozási stratégia kialakítása során. A mai szociális médiára épülő világban a piackutatást nem feltétlenül kell másra bízni, a közösségi médián keresztül az igényeket egy-egy videó vagy kérdőív terjesztésével is fel lehet mérni. Online közösségi finanszírozási platformokon egy jó ötlet-

hez „befektető” magánszemélyeket is lehet találni a világ minden tájáról, erről még a későbbiekben lesz szó.

Fontos az is, hogy ne csak egy „forgatókönyv” készüljön, hanem már előzetesen legyenek alternatívák, némi mozgástér arra az esetre, ha a tervek nem a legoptimálisabb módon valósulnának meg.

A stratégia megalkotása és a vállalkozás beindítása után érdemes újra és újra visszatérni és megvizsgálni a fenti kérdéseket a vállalkozás jövőjét érintő fontosabb döntések meghozatala kapcsán.

II. Üzleti terv

A vállalkozás alapvető stratégiájának kidolgozását az üzleti terv elkészítése követi.

A jó üzleti terv elkészítése azért is fontos egy vállalkozás életében, mert szükséges lehet banki hitelfelvételhez, pályázatok elnyeréséhez és befektetők kereséséhez is.

A stratégiához hasonlóan az üzleti tervben is meg kell határozni a célpiacot, továbbá annak a tőkeigény pontosabb felmérése érdekében tartalmaznia kell egy üzemeltetési tervet. További részei a marketingterv, szervezeti felépítésre vonatkozó terv, pénzügyi terv és a kockázatbecslés. Egy jó üzleti terv legalább kettő éves időszakra előre megtervezi a vállalkozás jövőjét. Az üzleti terv a vállalkozás erősségei mellett a lehetséges kockázatokat és veszélyeket is bemutatja annak érdekében, hogy pontos képet adjon a cégről. Első saját vállalkozás esetén érdemes szakember segít-

ségét is igénybe venni a tervek elkészítése során, például egy inkubátorházon keresztül.

III. Felmerülő költségek

Egy kezdő vállalkozás életében a leggyakrabban felmerülő költségek tekintetében az alábbiakat érdemes figyelembe venni. A vállalkozás elindításához jelentősebb mennyiségű egyszeri befektetésre lesz szükség a havonta felmerülő rendszeres költségek fedezése mellett. Ilyen egyszeri költségek különösen a vállalkozás alapításával kapcsolatos kiadások (pl.: hatósági engedélyek beszerzésének költsége), díjak (pl.: ügyvéd, adótanácsadó), ingatlan megvételével vagy bérletével kapcsolatos kezdeti költségek, esetleges indulókészlet, gépek és berendezések megvétele. A tevékenység végzéséhez szükség lehet még szoftverekre (pl.: számlázás) és egyes esetekben pénztárgép megvételére is. Ezen utóbbiak meglétét az adóhatóság egyre szigorúbb szabályok mellett ellenőrzi.

A fentiekén túl a vállalkozás fenntartásához rendszeresen ismétlődő (havi) költségek is társulnak, mint például adók és járulékok, munkabérek, bérleti díj, könyvelési díj, marketingköltségek, telefon- és internetköltségek, rezsi, szakmai biztosítás, készletrendelés. Ezekről az összegekről mindenképp célszerű kimutatást készíteni még a vállalkozás megalapítása előtt.

Társas kisvállalkozási formák

A választható társas vállalkozási formákat 2014 óta a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény Harmadik könyve szabályozza. Ezek az úgynevezett gazdasági társaságok – típusukat tekintve kizárólag közkereseti társaságok, betéti társaságok, korlátolt felelősségű társaságok vagy részvénytársaságok lehetnek.

I. Alapítás

A társaságokat a tulajdonos(ok), a társaság tagjai létesítő okirattal alapítják meg. Egyszemélyes társaság esetén ezt alapító okiratnak, míg többszemélyes társaság esetén társasági szerződésnek nevezzük. Ez a létesítő okirat határozza meg a társaság alapvető felépítését és működését. Ennek megfelelően ezek az okiratok a következőkre mindenképpen rendelkezéseket tartalmaznak:

- a társaság megnevezése, székhelye, valamint esetleges telephelyei, fióktelepei,
- a társaság tagjainak neve és főbb adatai,
- a társaság főtevékenysége,
- a társaság működésének időtartama, ez általában határozatlan, de meghatározott időre is alapítható a társaság,
- a jegyzett tőke mértéke,
- az egyes tagok vagyoni hozzájárulásának mértéke, valamint a rendelkezésre bocsátás formája és időpontja,
- a társaság képviselőjének és a cégjegyzésének a módja,
- a nyereség és a veszteség megosztására vonatkozó információk,
- a vezető tisztségviselők és az esetleges egyéb tisztségviselőknek, valamint a könyvvizsgálónak a neve, megnevezése.

A létesítő okiratot, valamint a társaság alapításához szükséges egyéb dokumentumokat (pl.: aláírásminta) általában ügyvéd szerkeszti meg. Ezeket aláírásuk után a szerkesztő ügyvéd ellenjegyzzi, majd a többi, ellenjegyzéshez nem kötött okiratot és a cégbejegyzési kérelmet elektronikusan megküldi az illetékes cégbíróság felé, amely a céget a cégnyilvántartásba bejegyzi. A társaságok alapítása – a részvénytársaság kivételével – 2017 év óta illeték- és közzétételi díjmentes, amely jelentős adminisztrációs megtakarítást jelent.

A vállalkozások túlnyomó többsége betéti társaságként, illetve korlátolt felelősségű társaságként működik. Ennek fő oka a társasági formákhoz kapcsolódó eltérő jogokban és kötelezettségekben rejlik.

A közkereseti társaságtól a részvénytársaságig haladva a cégben a tulajdonosok (tagok) személyes szerepvállalása egyre csökken, ezzel arányosan csökken a felelősségük is a társaság kötelezettségeiért. Míg a közkereseti és a betéti társaság úgynevezett személyegyesítő jellegű, addig a korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság úgynevezett vagyonegyesítő jellegű jogi személy.

A továbbiakban a közkereseti, a betéti és a korlátolt felelősségű társaságok jellemzői kerülnek bemutatásra.

II. Közkereseti társaság

A közkereseti társaság (kkt.) tagjai arra vállalnak kötelezettséget, hogy a társaság gazdasági tevékenységének céljára a társaság részére vagyoni hozzájárulást teljesítenek, és a társaságnak a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeiért korlátlanul és egyetemlegesen helytállnak.

Az egyetemlegesség azt jelenti, hogy bármelyik taggal szemben a teljes követelés érvényesíthető, azaz a hitelezőkkel szemben a tagok vagyoni hozzájárulásuk arányára nem hivatkozhatnak.

A társaság megalakulásakor a tagok meghatározott összegű pénzt vagy nem pénzbeli egyéb juttatást adnak át a megalakuló társaság részére, annak elindítása és üzemeltetése érdekében. Előnye ennek a vállalkozási formának, hogy ennek a hozzájárulásnak (tőkének) a minimum összegét nem határozza meg a törvény, így ez akár pár ezer forint is lehet.

Közkereseti társaság nem alapítható egyénileg, ahhoz legalább kettő tag szükséges. A közkereseti társaságok tagjai szoros együttműködésben kezelik a cég ügyeit. A tagok a társaság tevékenységében ténylegesen és személyesen közreműködnek, nem munkaviszony vagy megbízási jogviszony keretében. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy a közreműködés díjazás ellenében történjen.

A közkereseti társaság legfőbb szerve a tagok gyűlése, amely a leadható összes szavazatszámhoz viszonyított szótöbbséggel hozza meg a határozatát.

A társaság mindennapi ügyeinek intézését a tagok közül kijelölt vagy megválasztott egy vagy több ügyvezető látja el. Az ügyvezető csak a társaság tagja lehet, külső személy a tagok gyűlése által nem jelölhető ki. Abban az esetben, ha nem jelölnek ki ügyvezetőt, akkor a cég vezetésére mindegyik tag egyformán jogosult. Ilyenkor érdemes írásban rögzíteni, hogy ki milyen területet fog irányítani, mivel minden döntés közös meghozatala ellehetetlenítené a működést.

Összefoglalva: a közkereseti társasági forma csak olyan közeli kapcsolatban állók (pl.: családtagok, barátok) számára biztonságos választás, akik teljes mértékben megbíznak egymásban és egymás vezetési képességeiben. Így megfelelő forma lehet akár munkanélkülivé vált

családtagoknak vagy szoros baráti társaságoknak egy ötlet megvalósítására.

Valószínűleg a fenti jellemzőknek is köszönhető, hogy a Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján nem túl népszerű társasági formáról beszélünk, az összes nyilvántartott gazdasági társaság kevesebb mint egy százaléka választja ezt a működési formát. A közkereseti társaság a tagok döntése alapján bármikor betéti társasággá alakulhat át.

III. Betéti társaság

Magyarországon az egyik legnépszerűbb gazdasági társasági forma a betéti társaság (bt.), amely már egy fokkal eltávolodik a személyes közreműködés szükségességétől.

Az alapításához ugyanúgy legalább kettő tulajdonos szükséges, akik a társaság tagjai lesznek. Azonban a vállalkozás tevékenységében már nem köteles mindegyikük személyesen résztvétele.

Hasonlóan a közkereseti társasághoz itt is előny, hogy a tagok hozzájárulásának, a társaság tőkéjének minimum összegét nem határozza meg a törvény, így ebben az esetben ez lehet csak pár ezer forint összegű.

A betéti társaság tagjai két csoportra oszthatóak: legalább az egyiküknek (akit beltagnak nevezünk) személyesen is részt kell vennie a társaság működésében és a felelőssége a társasági vagyron által nem fedezett kötelezettségekért korlátlan, míg legalább egy másik tag (akit kültagnak nevezünk) amolyan „csendestársként”, csak a társasági szerződésben vállalt vagyoni betétje szolgáltatására köteles. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a társaság nevében vállalt kötelezettségekért, kintlévősége-

kért a beltágok egyetemlegesen a saját magánvagyonukkal is felelnek, ha a cégnek nincs elegendő fedezete azok megfizetésére. Ha egy beltág a társaságban kültaggá válik, akkor a változás előtt vállalt tartozásokért a beltági minőség megszűnésétől számított öt évig még korlátlanul felel.

A társaság ügyvezetője vagy ügyvezetői csak beltág(ok) lehet(nek), kültág nem vállalhat vezető tisztséget, kivéve, ha átmenetileg nincs a társaságnak beltája vagy a társasági szerződés ekképpen rendelkezik. A vállalkozás legfőbb szerve ebben az esetben is a tagok gyűlése. A taggyűlés szavazással dönt a társaság működését érintő legfontosabb kérdésekben.

Összességében: ez a társasági forma igényel legalább egy vezető személyiséget és egy háttérben szívesen maradó másik tagot, akik nem rendelkeznek az alapításkor nagymennyiségű tőkével a vállalkozás megalapításához. Abban az esetben, ha megfelelő tőke rendelkezésre áll, akkor a minden tagra kiterjedő korlátolt felelősség miatt célszerűbb lehet korlátolt felelősségű társaságot alapítani.

A betéti társaság a későbbiekben a tagok döntése alapján bármikor korlátolt felelősségű társasággá alakulhat át azzal, hogy a társaság tőkéjének összegét szükséges legalább a korlátolt felelősségű társaság törvényben meghatározott minimumára feltölteni.

IV. Korlátolt felelősségű társaság

Az előző kettő formától eltérően a korlátolt felelősségű társaság (kft.) egy olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével (jegyzett tőkével) alakul.

A tag kötelezettsége a társasággal szemben csak ezen törzsbetéteinek szolgáltatására és a társasági szerződés alapján esetlegesen megállapított

egyéb vagyoni hozzájárulás szolgáltatására terjed ki. A társaság kötelezettségeiért általánosságban véve a tagok a továbbiakban nem felelnek. Ennek a szabályozásnak is köszönhetően a törvény ebben az esetben meghatározza, hogy a törzsbetétek együttes összegének el kell érnie legalább a hárommillió forintot, valamint az egyes törzsbetétek összege nem lehet kevesebb, mint százezer forint. Ez az összeg alapítást követően a társaság törzstőkéjévé válik és a tagok üzletrészekként jelenik meg. Az üzletrész vagyoni értékű jog, de nem értékpapír. Ha a tulajdonos a későbbiekben ki akar válni a társaságból, akkor a társaság többi tagját, a társaságot vagy a taggyűlést által kijelölt személyt elővásárlási jog illeti meg az üzletrészére.

Jó hír, hogy ennek a hárommillió forintos összegnek nem kell direkt pénzbeli hozzájárulásnak lennie, hanem nem vagyoni hozzájárulás (úgynevezett apport) is lehet. A tag így a tulajdonába tartozó dolog tulajdonjogát vagy egyéb vagyoni értékű jogot is a társaság rendelkezésére bocsáthat, például egy ingatlant vagy szerzői jogokat, értékpapírokat, bíróság által elismert tartozásokat. Ezek a jogok ezzel a társaság tulajdonába kerülnek és értékük beleszámít a törzstőke összegébe. Az apport értékéről a társaság tagjai közösen döntenek, nem szükséges külső értékbecslő személynek felértékelnie azokat.

Szintén engedményt jelent, hogy az alapítás pillanatában a cégnek nem kell a teljes törzstőke összeggel rendelkeznie, annak teljes megfizetésére egy későbbi időpont is kijelölhető. Ezzel azonban érdemes körültekintően eljárni, ugyanis ha a törzstőke rendelkezésre bocsátása az alapítók részéről nem teljes körűen történik meg, akkor a társaság mindaddig nem fizethet osztalékot a tagoknak, ameddig a ki nem fizetett és a tagok törzsbetéte az osztalékfizetés szabályai szerint elszámolt nyereség a tagok által teljesített pénzbeli vagyoni hozzájárulással együtt el nem éri a törzstőke mértékét. Továbbá csak a teljes alapítói vagyon rendelkezésre

bocsátását követően áll be a korlátozott tagi felelősség, addig a tagok a magánvagyonukkal is felelhetnek – ezekre a szabályokra a hitelezői érdekek szem előtt tartása miatt van szükség.

A korlátolt felelősségű társaság legfőbb szerve a taggyűlés. A taggyűlést évente legalább egyszer össze kell hívni, ami – ide nem értve a megismételt taggyűlést – akkor határozatképes, ha azon a leadható szavazatok több mint felét képviselő szavazásra jogosult részt vesz. A társaság ügyvezetőjét a tagok választják meg, aki eltérhet a tagok személyétől, áthárítva a társaság mindennapi szervezésével és vezetésével kapcsolatos teendőket egy munkavállalóra vagy megbízottra.

IV./1. **Egyszemélyes kft.**

A korlátolt felelősségű társaság egy speciális altípusa az egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság, amely – mint azt a neve is mutatja – egyedül alapítható. Ebben az esetben a fentiekől eltérően az alapító köteles a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulást az alapításkor teljes egészében a társaság rendelkezésére bocsátani. Az alapító felelőssége ebben az esetben is korlátozott, így személyes magánvagyonával nem felel a társaság által vállalt kötelezettségekért. Ugyan egyszemélyes cégről van szó, azonban az alapító – a korlátolt felelősségű társaságok tagjaihoz hasonlóan – nem köteles személyesen közreműködni a társaság vezetésében. Az egyszemélyes társaságnál nincs külön legfőbb szerv, a hatáskörébe tartozó kérdésekben az egyedüli tag (alapító) dönt, amelyről az ügyvezetőt írásban értesíti. Abban az esetben azonban, ha az alapító egyszemélyben ügyvezető is, akkor a munkaviszonyban történő foglalkoztatást a társaság alapító okiratának tartalmaznia kell.

V. **Összehasonlítás**

Összefoglalva: a közkereseti társaság és betéti társaság személyegyesítő jellegű, a tagok személyes együttműködésén és közreműködésén alapul. Mindkettő társasági forma, általában alacsony tőkével és kisebb taglétszámmal működik.

A fent leírtak alapján különbség, hogy míg a közkereseti társaság minden tagja egyetemlegesen vállal felelősséget a társaság kötelezettségeiért, addig a betéti társaságban van legalább egy olyan személy, akinek a felelőssége korlátozott, így ő a vagyoni hozzájárulásán túlmenően nem tartozik helytállni a társaság kötelezettségeiért.

Ezekre a társasági típusokra jellemző még, hogy a korlátlan felelősség miatt tagjaira vonatkozóan törvényi korlátozások is vannak. Egy természetes személy egyidejűleg csak egy gazdasági társaságnak lehet korlátlanul felelős tagja, valamint ezek a társasági formák jogi személyként nem lehetnek további gazdasági társaságok korlátlanul felelős tagjai, azaz nem lehetnek másik közkereseti társaságban tagok, illetve betéti társaságban beltagok.

A(z egyszemélyes) korlátolt felelősségű társaságok nagy előnye, hogy a tulajdonosaik nem kötelesek személyesen közreműködni a társaság vezetésében és a mindennapi operatív döntések meghozatalára alkalmazhatnak valakit ügyvezetőként. Szintén nagy előnye, hogy a társaság tartozásaiért korlátozottan felelnek csak a tulajdonosok, a saját magánvagyonnal való felelősség csak egyes rendkívüli esetekben, például felszámolási eljárás során merülhet fel. A vállalkozás megalapításához azonban szükséges, hogy az alapító tagok finanszírozni tudják a törzstőke minimális összegét.

A fentiekkel összhangban a vállalkozás létrehozásánál a kijelölt cél, a rendelkezésre álló személyi és anyagi források, valamint az adózási lehetőségek fogják elsősorban meghatározni az optimális szervezeti formát. A társas vállalkozási forma megválasztásáról a vállalkozási stratégia és üzleti terv elkészítése után mindenképpen ajánlott és célszerű adótanácsadóval vagy könyvelővel is egyeztetni a társaság megalapítása előtt.

	Egyéni vállalkozó	Kkt.	Bt.	Kft.	Egyszemélyes kft.
Felelősség	korlátlan	korlátlan és egyetemleges	kültag: vagyoni hozzájárulás mértékéig beltag: korlátlan és egyetemleges	vagyoni hozzájárulás mértékéig	vagyoni hozzájárulás mértékéig
Minimális alaptőke	----	----	----	3 millió forint	3 millió forint
Személyes közreműködés	kötelező	kötelező	kültag: lehetséges beltag: kötelező	lehetséges	lehetséges
Vezető tisztségviselő	----	tag(ok)	beltag(ok)	tag(ok) vagy általuk választott személy	alapító vagy általa választott személy
Taglétszám	1 fő	min. 2 fő	min. 2 fő	min. 2 fő	1 fő

Gazdasági társaság alapításával kapcsolatos teendők

I. Tevékenységek

A vállalkozás a gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerre szerinti TEÁOR kódoknak megfelelő tevékenységek közül választhat. Ez azért különösen fontos, mert számlát csak olyan tevékenységről lehet kiállítani, amelyik szerepel a cég bejelentett tevékenységei között. Könnyebbésé viszont, hogy a főtevékenységen kívül (mely a vállalkozás leginkább jellemző tevékenysége) a többi tevékenységet nem kötelező feltüntetni a cégnyilvántartásban. Kötelező azonban bejelenteni azokat az adóhatóság felé, amely elektronikusán bármikor költségmentesen megtehető. A tevékenységek bejelentésekor bármelyik TEÁOR kód választható, de amelyik engedélyhez vagy végzettséghez van kötve, azokhoz, illetve azok gyakorlásához rendelkezni kell a szükséges igazolásokkal.

II. Bankszámlanyitás

A társas vállalkozásoknak kötelező vállalkozói bankszámlát is nyitni. A cégnek ezen keresztül kell a kimenő/befolyó banki átutalásokat intézni. A cégnek a bejegyzését követően 8 nap áll rendelkezésére, hogy megnyissa céges bankszámláját. A tagok erre a számlára is befizethetik a társaság törzstőkéjének összegét – a házipénztárba való befizetés lehetősége mellett.

III. Cégnév

Szintén kötelező a gazdasági társaságoknak egy egyedi cégnevet kitalálniuk, és célszerű, ha ez a név könnyen megjegyezhető és kiejthető. Fontos, hogy ne legyen félreérthető a megnevezés se magyarul, se idegen nyelvi környezetben. Tekintettel a mai nemzetközi piaci környezetre, megfontolandó lehet a kifejezetten magyar nyelvre jellemző betűk kerülése is.

Fontos információ az új cégeknek, hogy nem választható olyan név, amely egy már létező cég neve vagy ahhoz nagyon hasonlít. Az illetékes cégbíróság az azonosság mellett akkor is megtagadhatja a választott név bejegyzését, ha az csak pár betűben vagy számban különbözik egy korábban már bejegyzett cég nevével. A cég nevének első része egy vezérszót tartalmaz, amelynek célja, hogy elősegítse a cég azonosítását, a többi cégtől való megkülönböztetését. A vezérszó tartalmazhat rövidítést, mozaikszót és idegen nyelvű is lehet. A cégnév további részének viszont magyarnak kell lennie. Különösen marketing szempontból lehet fontos egy jól hangzó cégnév kiválasztása.

Az, hogy a kívánt cégnév elérhető-e, mindenki által könnyen ellenőrizhető a www.e-cegjegyzek.hu oldalon. A választás előtt praktikus ellenőrizni azt is, hogy a megnevezéshez kapcsolódó honlap domain is elérhető-e, amely szintén kényelmesen megnézhető a www.domain.hu oldalon.

IV. Székhely

A székhely a cég központja, ahova a hivatalos értesítők is érkeznek a különböző hatóságoktól, kormányhivataloktól. A székhelyen kötelező cégtáblát kihelyezni, amelynek meglétét az adóhatóság ellenőrzi. A társaságnak egy székhelye lehet, de ezen kívül más helyszíneken fenntarthat telephelyet és/vagy fióktelepet is. Utóbbiakat a földrajzi elhelyezkedésük különbözteti meg egymástól, a telephely a székhellyel azonos településen található, míg a fióktelep más városban vagy akár külföldön is lehet.

Az alapításkor rendelkezni kell a használatba veendő ingatlanok használatáról. Ez azt jelenti, hogy az ingatlan a társaság vagy a társaság tagjának tulajdonában áll, vagy annak használatára bérleti, használati vagy egyéb szerződés alapján jogosult.

V. Előtársaság

Attól a pillanattól kezdve, hogy a létesítő okiratot az ügyvéd ellenjegyezte, a cég előtársaságként már megkezdheti a működést. A cégbejegyzés iránti kérelem cégbíróságra történő benyújtása után pedig – a Ptk. 3:101. § (2) bekezdésében meghatározott korlátok között – már üzletszerű gazdasági tevékenységet is folytathat. A cégbíróság ugyanis még a cég bejegyzése előtt egy elektronikus tanúsítványt küld a cég jogi képviselőjének, amely tartalmazza a létrehozandó új társaság főbb adatait. Az előtársaságnak a megkötött jogügyletekben a társaság elnevezése mellett a „bejegyzés alatt” („b.a.”) toldatot fel kell tüntetnie. Ha a társaságot a cégbíróság jogerősen bejegyzi, úgy az előtársasági létszakasz megszűnik, és az előtársaságként kötött jogügyletek a társaság jogügyleteinek minősülnek a továbbiakban.

VI. Egyszerűsített cégbejegyzési eljárás

Az előtársasági működés szerepét csökkenti a Magyarországon régóta létező egyszerűsített cégbejegyzési eljárás. Ez egy gyors alternatívát jelent abban az esetben, ha az alapítandó cég „átlagos” igényekkel rendelkezik. Ebben az esetben egy jogszabályban⁴ előre meghatározott tartalmú létesítő okiratminta használható fel, abból azonban pontokat nem lehet sem elhagyni, sem egyéb kitételekkel bővíteni. Így a szerződésminta csak abban a részében – és csak olyan adatra vonatkozóan – bővíthető, amelyet a minta kifejezetten lehetővé tesz.

Az egyszerűsített eljárás során a cégbíróóság akár már egy napon belül is bejegyezheti a céget, a hagyományos eljárás nyolc napos ügyintézési idejével szemben.

VII. Alapításhoz kapcsolódó bejelentési kötelezettségek

A gazdasági társaság a cégbíróasági bejegyzési kérelmen az adóhatósági felé is bejelentést tesz. Ennek során adózási módot választ, valamint egyéb fontos adózási és könyvviteli kérdésekről is dönt. A bankszámlanyitásról is tájékoztatnia kell az adóhatóságot a már fentiekben írtak szerint.

A vállalkozás a székhelye szerinti önkormányzat felé is köteles bejelentkezni az önkormányzati adóirodában. Ezen felül azon önkormányzat felé is bejelentési kötelezettségük van, amelynek illetékességi területén állandó vagy ideiglenes jelleggel végzett vállalkozási tevékenység zajlik (például fióktelep helye).

⁴ 21/2006. (V. 18.) IM rendelet melléklete tartalmazza a szerződésmintákat.

Ennek a bejelentkezésnek a legfontosabb oka későbbiekben a helyi iparűzési adó bevallása és megfizetése lesz. Ebben az esetben is választani kell különböző adózási módok közül. A fizetendő adó pontos mértékének meghatározása, valamint az, hogy milyen adómentességeket, adókedvezményeket lehet érvényesíteni, az egyes önkormányzatok hatáskörébe tartozik, így településenként eltérő lehet.

A fentiekben túl bizonyos engedélyek kiadására is az önkormányzat jogosult (pl.: üzlethelységgel kapcsolatos működési engedély).

A vállalkozásnak továbbá regisztrálnia kell magát a területileg illetékes Kereskedelmi és Iparkamaránál is. Ennek a bejelentkezésnek van egy egyszeri díja, ezen felül a kamara évente további tagsági díjat is beszed.

2018. január 1-jétől a gazdasági társaságoknak kötelező a Cégkapu használata – a természetes személyek által igénybe vehető Ügyfélkapu szolgáltatás „párjaként”. A regisztráció során a vállalkozásnak kötelező bejelenteni az elektronikus elérhetőségét. A Cégkapu célja a cégekkel való kommunikáció formájának megváltoztatása, és egy olyan biztonságos, elektronikus felület létrehozása, ahol a hivatalok és egyéb szervek ezen a felületen keresztül kapcsolatba léphetnek a cégekkel. Az ide érkezett e-mail üzenetek hivatalosan kézbesített küldeményeknek minősülnek.

VIII. Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) Mentor Programja

2018 elejével vezette be az adózás rendjéről szóló törvény ezt az adóhatóság által nyújtott mentor programot. Ennek keretében az adóhatóság a cég adószámának megállapítását követő harminc napon belül szóban vagy írásban ingyenes tájékoztatást nyújt a vállalkozásnak – figyelemmel tevékenységének jellegére is – az adókötelezettségeiről, azok teljesítését segítő információk elérhetőségéről, valamint személyes kapcsolatfelvételt kezdeményez. A mento-

rálási program a kapcsolatfelvételt követő hat hónapig tart. A programban való részvétel ingyenes és önkéntes, arra elektronikusan lehet bejelentkezni. A program keretében az adóhatóság országsszerte fórumokat és előadásokat is tart.⁵

⁵ További részletek a www.nav.goh.hu oldalon érhetőek el.

Gazdasági társaságok vezetése

Mint ahogy arról már szó volt a bevezetőben, a társaságok működése állandó döntések sorozatából áll. Így fontos megismerni a kisebb vállalkozások vállalati struktúráját is, amelyben tulajdonosi, vezetési és ellenőrzési funkciók jelenhetnek meg. A tulajdonosok a társaság életét a tagok összességéből álló legfőbb társasági szerven keresztül határozzák meg. A tagok gyűlése – vagy taggyűlés – a társaság üzletpolitikájának alapvető kérdéseiről és irányairól dönt.

Így általánosságban véve a legfőbb szerv dönt:

- az éves beszámoló elfogadásáról és az esetleges nyereség felosztásáról,
- vezető és egyéb tisztségviselők, valamint szükség esetén a könyvvizsgáló megválasztásáról, illetve ezek visszahívásáról,
- a létesítő okirat módosításáról,
- csődeljárás, végelszámolás, átalakulás elhatározásáról,
- pótbefizetésekről vagy esetleges tőkeemelésről, illetve tőkeleszállításról.

A társaságok ügyvezetését – operatív irányítását – a legfőbb szerv által választott vezető tisztségviselő(k) látják el. Az ügyvezetőt a legfőbb szerv választja határozatlan vagy határozott időre (maximálisan öt évre), valamint bármikor indoklási kötelezettség nélkül visszahívhatja. A vezető tisztségviselők egy részről a tulajdonosi döntések végrehajtói, másrésztől maguk is döntéseket hoznak a mindennapi működés érdekében. A társaság létesítő okirata tartalmazza azokat a jogköröket, amelyeket kizárólagosan a tagok gyűlése láthat el, minden további döntést a vezető tisztségviselő hoz meg. Ők látják el a társaság törvényes képviselőjét, azaz szerződéseket kötnek, rendelkeznek a cég bankszámlája felett, gyakorolják a munkáltatói jogokat és harmadik személyek felé képviselik a céget. Az írásbeli képviselő az ügynevezett cégjegyzési jogban ölt testet, amelynek módjáról a létesítő okiratban rendelkezni kell. Ez elsősorban önálló, ilyenkor az ügyvezető vagy ügyvezetők egyidejűleg és autonóm módon dönthetnek. A cégjegyzés módja lehet azonban együttes is, ebben az esetben az ügyvezetők vagy képviselői joggal felruházott munkavállalók aláírása csak akkor érvényes és hatályos, ha mindannyian aláírják az adott dokumentumot.

Ahogy arról már korábban is szó volt, ez a tulajdonosi és menedzser funkció a közkereseti és betéti társaságoknál egy személyben összeolvad, míg a korlátozott felelősségű társaságoknál harmadik személyek – munkavállalók, megbízottak – is megválaszthatóak vezető tisztségviselőnek. Mindhárom

esetben közös viszont, hogy több vezető tisztségviselő is választható egy cég vezetésére. Több ügyvezető esetén is személyes jellegű az ügyvezetés, azaz ha többen is látják el a vezető tisztséget, akkor sem testületként járnak el, hanem egyénileg.

Az ellenőrzési funkció ellátása a felügyelőbizottság feladata, ez a szerv azonban már nem jelenik meg szükségképpen minden gazdasági társaságban. A felügyelő bizottság választott tagjai szintén a társaság tisztségviselői, azonban nem tekinthetők vezető tisztségviselőknél. Felállítani a felügyelő bizottságot csak akkor szükséges, ha a társaság teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalóinak száma éves átlagban a kétszáz főt meghaladja.

A társaság egy további tisztségviselője lehet a cégvezető. A társaság legfőbb szerve a vezető tisztségviselők munkájának segítése érdekében egy vagy több cégvezetőt nevezhet ki, akik munkavállalóként, a vezető tisztségviselő rendelkezései alapján irányítják a társaság folyamatos működését.

Kisvállalkozások adózása

A vállalkozások alapításakor felmerülő egyik legfontosabb kérdés a társaság adózási módjának megválasztása. Ez ugyanis alapvetően fogja meghatározni a társaság adó- és járulékfizetési kötelezettségeit, amelyek jelentős terhet jelentenek a kezdő és már működő vállalkozások számára is. A kiválasztott adózási formát már a cégbírósági bejegyzési kérelemben is fel kell tüntetni, ezért érdemes könyvelővel vagy adózási tanácsadóval a cég megalapítása előtt felvenni a kapcsolatot és közösen kiválasztani a legoptimálisabb, legköltséghatékonyabb formát. A négyféle fő adózási mód, amelyek közül választani lehet:

- társasági adó törvény szerinti adózás,
- kisadózó vállalkozások tételes adója,
- kisvállalati adó,
- és egyszerűsített vállalkozási adó.

A társasági adó törvény szerinti adózás a kisvállalkozások általános adózási módja, amelyhez képest a többi adózási mód költségeiben, adminisztrációs terhekben egyszerűsített.

I. Társasági adóról szóló törvény szerinti adózás

Az erre az adónemre vonatkozó előírásokat a társasági adóról és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (Tao tv.) szabályozza. Ebben az esetben a vállalkozásnak az éves nyeresége után fizetendő jelenleg egykulcsos adó, amelynek mértéke 9%. A fizetendő adó alapját az adózás előtti eredmény jelenti, amelyet különböző, a törvény által meghatározott adóalapot csökkentő és növelő tételekkel kell korrigálni.

Fontos, hogy a törvény megállapít egy jövedelem-(nyereség-) minimumot, így az adózónak meg kell vizsgálnia, hogy az adózás előtti eredménye vagy az adóalapja eléri-e ezt a minimum összeget, amely a korrigált összes bevétel 2%-a.

Ha nem éri el ezt az összeget, akkor adóbevallásában rögzíti, hogy a jövedelem-(nyereség-)minimumot, mint adóalapot nem alkalmazza, és az adóbevallásához mellékeli az állami adó- és vámhatóság által rendszeresített bevallást kiegészítő nyomtatványt (a nyomtatvány a jogkövetkezmények szempontjából bevallásnak minősül), vagy a jövedelem-(nyereség-) minimumot tekinti adóalapnak.

Ha a társaság tulajdonosai úgy döntenek, hogy osztalékot akarnak kivenni a cégből – azaz a cég vagyont a cégbe való visszaforgatás helyett a saját magánvagyonukba helyezik át –, akkor az további adó- és járuléktérheket jelent. A társas vállalkozás magánszemély tagja számára a társas

vállalkozás által felosztani rendelt, a számviteli törvény szerint meghatározott adóévi adózott eredmény, illetve a szabad eredménytartalékkal kiegészített adóévi adózott eredmény terhére jóváhagyott részesedés után 15%-os személyi jövedelemadót és 14%-os egészségügyi hozzájárulást kell megfizetni, utóbbit azonban csak évi legfeljebb 450.000 forintos összeghatárig.

A Kormány jelenlegi tervei között szerepel, hogy 2019. évtől változtatnak az osztalékot terhelő adók rendszerén, amellyel várhatóan növekedni fog az osztalék kivételének költsége.

I./1. További adóterhek

Ezen adózási forma választása esetén a társasági és osztalékadón túl további adóterhek is felmerülhetnek. Ezek különösen:

- helyi önkormányzatoknak fizetendő iparűzési adó (0-2%),
- általános forgalmi adó (27%, 18%, 5% vagy alanyi mentes),
- céges személygépjármű vásárlása esetén cégautóadó (személygépjármű kW-ban kifejezett teljesítménye és környezetvédelmi osztályjelzése alapján eltérő mértékű),
- ha munkavállalót, megbízottat foglalkoztat, illetve ha a társas vállalkozónak nincs főállása, akkor munkáltatói járulékokat kell fizetnie (szociális hozzájárulási adó 19,5%, szakképzési hozzájárulás 1,5%), valamint a foglalkoztatott oldalán felmerülő adók és járulékok (személyi jövedelemadó 15%, nyugdíjjárulék 10%, egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék 8,5%) bevallására és befizetésére is ő kötelezett.

A továbbiakban bemutatott egyszerűsített adózási módok ezen terhek megfizetésének egy részét kiválthatják, illetve csökkenthetik.

II. Kisadózó vállalkozások tételes adója (kata)

A kisadózó vállalkozások tételes adója egy olyan kedvező adózási módot jelent, amely jóval alacsonyabb mértékű közteherfizetéssel és adminisztrációs teherrel jár. A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló, 2012. évi CXLVII. törvény (Kata tv.) értelmében a kizárólag belföldi magánszemély taggal rendelkező közkereseti és betéti társaságok a kata alanyaivá válhatnak. Mivel ez az egyik legtöbb adónemet és adminisztrációt kiváltó adózási mód, ezért korlátolt felelősségű társaságok egyáltalán nem vehetik igénybe.

II./1. Előnyök

Ezen adózási forma főbb előnyei, hogy:

- elegendő egy jelentősen alacsonyabb mértékű adót megfizetni,
- a kisadózóknak – feltéve, hogy nem rendelkeznek alkalmazottakkal – nem kell bevallást benyújtani, elegendő az adóévben általa elért bevételről nyilatkozatot tenni,
- a számviteli szabályok szerinti nyilvántartások helyett elegendő egy bevételi nyilvántartást vezetni (vagy meg kell őrizni a kiállított számlákat és nyugtákat).

A kisadózó a havi tételes adó megfizetésével mentesül az adóalanyiság időszakában megszerzett 12 millió forint összegű értékhatárt meg nem haladó jövedelmével kapcsolatban az alábbiak megfizetése alól:

- a társasági adó,
- a személyi jövedelemadó, az egyéni járulékok (az egészségügyi szolgáltatási járuléka is) és az egészségügyi hozzájárulás,
- a szociális hozzájárulási adó,
- valamint a szakképzési hozzájárulás.

II./2. Hátrányok

Abban az esetben, ha a kisadózó jövedelme az évi 12 millió forint (tört év esetén arányos) összeget meghaladja, akkor az ezen felüli bevételre 40% mértékű büntető adót kell fizetnie.

Hátrányt jelent még, hogy általánosságban véve a kisadózó adóalanyoknak megéri az általános forgalmi adóról szóló törvény (Áfa tv.) alóli mentességet választani, amelynek jelenlegi bevételi határa 8 millió forint, ezzel csökkentve a kisadózó optimálisan elérhető jövedelmét is.

II./3. Adó mértéke

A tételes adó mértéke havonta 25.000 forinttól 75.000 forintig terjedhet. Alapszabályként a kisadózó vállalkozás a főállású kisadózó után havonta 50.000 forint tételes adót fizet meg, a nem főállású kisadózó után pedig havonta 25.000 forint összeget. A törvény lehetőséget ad arra is, hogy a főállású kisadózó arról nyilatkozzon, hogy magasabb, 75.000 forint összegű tételes adó megfizetését választja, amellyel az egészségbiztosítási és álláskeresői ellátások, nyugdíjjal kapcsolatos számítások alapja 2018-ban havi 158.400 forintra növelhető. Utóbbi lehetőség azért is megfontolandó lehet, mert a nyugdíjazáshoz szükséges szolgálati időszámításnál csak a magasabb összegű (75.000 forint összegű) tételes adó esetén számít teljes idejűnek a munkavégzés.

Tekintettel az adózási mód szabályozására, „kisadózó” nem maga a társaság lesz, hanem a közkereseti és betéti társaság tagja vagy tagjai. Közkereseti társaság esetén minden tagnak kötelező belépni a kisadózók közé, míg betéti társaság esetén legalább egy tagnak kell a kisadózást választania. Ha a vállalkozásban több kisadózó is közreműködik, akkor minden közreműködő után

meg kell fizetni a tételes adót. A törvény lehetőséget ad a kisadózó jogviszonyú vállalkozónak arra is, hogy egyéb vállalkozásban is dolgozzon, ha egyéb összeférhetetlenségi ok ezt nem tiltja.

A helyi iparűzési adó megfizetése is kedvezményesebb, ugyanis külön tételes adómegállapítási módszer is választható.

III. Kisvállalati adó (kiva)

Ezt az adózási módot szintén a Kata tv. szabályozza. Ez az adózási mód elsősorban a nyereségüket a cégbe visszaforgató – azaz kevés osztalékot felvevő – cégeknek és a nagy bérköltségekkel rendelkező cégeknek kedvez. 2017-ben jelentősen megváltozott a szabályozása, valamint kedvezőbbé vált számos részletszabály, amelyről talán sokan nem hallottak még. A kisvállalati adó kulcsa 2018. évre szintén csökkent, jelenleg 13%-os mértékű. A kiva esetén is vannak bizonyos megkötések a belépésre, így – nevéből is fakadóan – csak azok az 49 fős létszámot meg nem haladó vállalkozások választhatják, amelyek bevétele és mérlegfőösszege várhatóan nem haladja meg az 500 millió forintot. Fontos még megjegyezni, hogy ebben az esetben – ellentétben a kata és eva adózási módokkal – a társaság a számviteli törvény hatálya alatt marad, így a vállalkozás adminisztrációs terhei nem csökkenek.

A kisvállalati adó az alábbi adónemek megfizetését váltja ki:

- a társasági adó,
- a szociális hozzájárulási adó,
- valamint a szakképzési hozzájárulás.

Az adó alapját az úgynevezett pénzforgalmi eredmény képezi, amely elsősorban a vállalkozásból kivont osztalék és a tőkeműveletek egyenlege, amelyet néhány adóalap-módosító tétel befolyásolhat még.

Az adóhatóság ajánlása szerint azoknak a kisvállalkozásoknak érdemes választania ezt az adózási formát, ahol a személyi jellegű kifizetések jellemzően meghaladják a vállalkozás nyereségét, illetve amelyek a nyereségük visszaforgatásával, vagy tőke bevonásával jelentős fejlesztések végrehajtását tervezik. Nem feltétlenül ajánlott azonban azoknak a cégeknek, akik gyakorlati képzés elindítását tervezik, illetve kutatás, fejlesztési és mezőgazdasági területen terveznek vállalkozni, ugyanis egyes kedvezmények nem érvényesíthetők ebben az esetben.

Összefoglalóan a kisvállalati adó fő előnyei, hogy a béreket jóval kedvezőbb adókulcs terheli (13% a szociális hozzájárulási adó és a szakképzési hozzájárulás az alapesetben 21%-os mérték helyett), egyes munkahelyvédelmi kedvezmények is igénybe vehetők a gyesről és tartós munkanélküliség után visszatérő, 25 év alatti pályakezdők, 25 év alatti és 55 év feletti, valamint szakképzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók után. Ezen felül a vállalkozásba visszaforgatott nyereség után a társasági adózási formával ellentétben nem kell adót fizetni, csak a ténylegesen kivett osztalék után. A helyi iparűzési adó megfizetése is kedvezményesebb, ugyanis a kisvállalati adózókra külön adómegállapítási módszer vonatkozik.

IV. Egyszerűsített vállalkozói adó (eva)

Mielőtt rátérnénk ezen adózási mód részleteire, fontos kiemelni, hogy a jelenlegi információk szerint ez az adózási mód 2019. évtől már nem lesz választható az újonnan alakuló vállalkozások számára. A már evás vállalkozások adózását azonban nem fogja érinteni ez a változás.

Az egyszerűsített vállalkozói adót elsősorban az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény (Eva tv.) szabályozza. Ez egy olyan adózási mód, amelyet azok a vállalkozások választhatnak, ahol az éves bevétel

általános forgalmi adóval együtt számított összege a 30 millió forintot nem haladja meg. Az eva választásával is egyszerűsödnek a nyilvántartási kötelezettségek és egyben mérséklődik az adóterhelés is.

Ebben az esetben az adóévben megszerzett bevételek után kell adózni, az adó mértéke a pozitív adóalap 37%-a. Ha az adóalany bevétele meghaladja a 30 millió forintos értékhatárt, akkor az értékhatárt meghaladó rész után az adó mértéke 50%. Az eva adó befizetésével az egyéni vállalkozó a következő adónemek befizetését váltja ki:

- a társasági adó,
- tagi osztalék utáni személyi jövedelemadó és egészségügyi hozzájárulás,
- vállalkozásból kivont jövedelem utáni személyi jövedelemadó,
- továbbá az általános forgalmi adó.

Kedvezményt jelenthet még, hogy az iparűzési adó számításánál azt is választhatja az eva adózó, hogy az iparűzési adó alapját az eva alapjának 50%-ában állapítja meg.

A fentiekből is adódik, hogy ebben az esetben pusztán a bevétel a mérvadó, így nem csökkentik az adó alapját a különböző költségek és kiadások. Továbbá, ellentétben a kata és kiva adózási módokkal, az értékhatár magában foglalja az általános forgalmi adó összegét is.

Ez az adózási mód elsősorban akkor ajánlott, ha a várható bevétel meghaladja a kata adózás 12 millió forintos értékhatárát és a végzendő tevékenységnél nem várhatóak sem jelentős költségek, sem nagy összegű eszközigenyek. Abban az esetben, ha a vállalkozás munkavállalók felvételét is tervezi, akkor megfontolandó, hogy érdemes-e belépni ebbe az adózási formába.

Kisvállalkozások könyvvitele

I. Könyvvitel fogalma

Az adózás rendjéről szóló törvény előírja, hogy minden gazdasági szereplőnek kötelessége a jogszabályokban előírt nyilvántartások folyamatos és pontos vezetése. Ezek a nyilvántartások adják a különböző adóbefizetések alapját. A nyilvántartások vezetése a könyvvezetés, amely lényegében a gazdasági társaság tevékenysége során előforduló eseményeket követi nyomon. A könyvvezetés éves rendszerű, így a nyilvántartásokat az üzleti év végével le kell zárni, majd újra kell kezdeni.

I./1. Bizonylat

A könyvelés alapvető egysége a bizonylat. Minden gazdasági műveletről, eseményről, amely az eszközök, illetve az eszközök forrásainak állományát vagy összetételét megváltoztatja, bizonylatot kell készíteni. Akkor lesz szabályosan kialakított egy bizonylat, ha az adott gazdasági eseményre vonatkozóan az előírt adatokat a valóságnak megfelelően, hiánytalanul tartalmazza, megfelel az általános alaki és tartalmi követelményeknek, illetve amelyet – hiba esetén – előírászerűen javítottak. A különböző nyilvántartások ezeket a bizonylatokat tartalmazzák.

I./2. Nyilvántartás

A könyvvezetés vagy könyvvitel többféle nyilvántartásokat vezethet a gazdálkodó típusától és adózási formájától függően:

- kettős könyvvitel (Tao tv., kiva hatálya alá tartozó társaság),
- eva hatálya alá tartozó társaság,
- és kata hatálya alá tartozó társaság.

A jelen kiadványban tárgyalt társasági formák alapesetben a számvitelről szóló törvény (Sztv.) hatálya alá tartoznak, így a könyvvezetésnek szigorúbb és kiterjedtebb feltételeknek kell megfelelnie, amelyeket a kettős könyvvitel szabályai tartalmaznak. Ennek alapján a cégeknek olyan rendszerben kell végezniük a könyvvezetést, amelyben az adózás alapjául szolgáló adatokon túl azok az információk is szerepelnek, amelyek a szervezet vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok alakulásáról képet nyújtanak a többi gazdasági szereplő részére. Ez azt jelenti, hogy a könyvviteli nyilvántartásnak az eszközökben (aktívákban) és a forrásokban (passzívákban) bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, zárt rendszerben és

áttekinthetően kell tartalmaznia. Ehhez kapcsolódóan a kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó az egységes számlakeret előírásai alapján olyan számlarendet is köteles készíteni, amely a Sztv.-ben előírt beszámoló elkészítését maradéktalanul biztosítja.

A fenti rendszerhez képest eltérő a könyvvezetése az egyszerűsített vállalkozói adó hatálya alá tartozó társaságoknak, amelyek egységesen az Eva tv. mellékletében szereplő rendelkezéseknek megfelelő bevételi nyilvántartás vezetésével teljesítik a nyilvántartási kötelezettségeiket. Ezen túl külön nyilvántartást vezetnek minden olyan adóról és járulékról, amellyel összefüggésben adó megállapítási, bevallási, fizetési vagy adatszolgáltatási kötelezettség terheli őket.

Szintén eltérő a könyvvezetése azon cégeknek, amelyek a kisadózó vállalkozások tételes adózási módját választják. Ebben az esetben a Kata tv.-nek megfelelően bevételi nyilvántartást kell vezetni, amely időrendben, folyamatosan, ellenőrizhető módon nyilvántart és rögzít minden olyan adatot, amely az adókötelezettség teljesítéséhez és a teljesítés ellenőrzéséhez szükséges.

II. A könyvelő szerepe a könyvek vezetésében

Az Sztv. rendelkezései alapján könyvviteli szolgáltatásnak minősül a számviteli törvényben, továbbá a kapcsolódó kormányrendeletekben előírt beszámoló-készítési kötelezettség teljesítése érdekében elvégzendő feladatok összessége, valamint a könyvvizsgálói tevékenység.

A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó tevékenységeket csak okleveles könyvvizsgálói szakképesítéssel vagy mérlegképes könyvelői képesítéssel rendelkező személyek végezhetnek. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a könyveléssel megbízott személynek szerepelnie kell a szolgáltatás végzésére jogosító tevékenységi engedéllyel rendelkezők közhiteles nyilvántartásában (kivéve kamarai tagsággal rendelkező okleveles könyvvizsgálók).

A gazdasági társaságoknak csak abban az esetben nem kötelező tevékenységi engedéllyel rendelkező személyt megbízni, ha az éves nettó árbevétel az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában (ennek hiányában a tárgyévben várhatóan) a 10 millió forint összeget nem haladja meg. Ebben az esetben maguk vagy akár egy munkavállalójuk is elláthatja a könyvvezetési és beszámolóképzési feladatokat.

Azonban fontos kiemelni, hogy a könyvvezetés területe rendkívül kiterjedt és szerteágazó, szigorú jogszabályi előírások és kiterjedt szankciórendszer, nagy összegű bírságok jellemzőek bármely, a fentiekben felsorolt könyvviteli forma alkalmazása esetén. Egy szaktudással és szakmai gyakorlattal rendelkező könyvvelő megbízása tehát jelentős megtakarítást eredményezhet, mind időben, mind a kiadások terén.

Kisvállalkozások foglalkoztató képessége

Napjainkban Magyarországon a mikro-, kis- és középvállalkozások képezik a legnagyobb munkaerő felvevő piacot. Nem véletlen, hogy az állam sok eszközzel támogatja a vállalkozóvá válást, valamint a vállalkozások általi foglalkoztatást.

A társas vállalkozások foglalkoztathatnak másokat, elsősorban munkaviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony (pl.: megbízási viszony) alapján.

Fontos kiemelni, hogy a közkereseti társaság tagjai és a betéti társaság beltágjai ilyen esetben sem mentesülnek a személyes közreműködés terhe alól, nekik továbbra is részt kell venni, közre kell működni közvetlenül a tevékenységében vagy szervezési, irányítási feladatok ellátásában.

I. Megbízási jogviszony

Abban az esetben, ha a vállalkozó megbízási jogviszony alapján foglalkoztat, akkor az ingyenesen vagy díjazás fejében történhet. Az előbbi családtag besegítése vagy alkalmi megbízások során valósulhat meg. Ha a megbízás ingyenes, nincs bejelentési kötelezettség és adófizetési, illetve bevallási kötelezettség sem keletkezik. Ha a megbízás díjazás ellenében történik és eléri az aktuális minimálbér 30%-ának megfelelő összeget egy adott hónapban, akkor abban a hónapban bejelentési és járulékfizetési kötelezettség keletkezik. Ilyen összegnél már mindenképpen javasolt írásban megbízási szerződést kötni.

II. Munkaviszony

Ebben az esetben kötelező a jogviszony bejelentése és havonta a munkabér után bérszámfejtési kötelezettség áll fenn. A munkavállalók munkabére után, a cégnek és a foglalkoztatottnak keletkezik havi bevallási és fizetési kötelezettsége is, amelyet azonban a társaság teljesít. A munkaadónak szociális hozzájárulási adót (19,5%) és szakképzési hozzájárulást (1,5%) kell fizetnie a bér után, kivéve egyes, a továbbiakban ismertetett kedvezményes adózási konstrukciók alkalmazása esetén. Ezenkívül a munkavállaló helyett a vállalkozás vonja le és fizeti meg a bruttó bérből a személyi jövedelemadót (15%),

a nyugdíjjárulékot (10%) és az egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulékot (8,5%) is.

III. Egyszerűsített foglalkoztatás

A munkaviszony azonban a fenti hagyományos munkavégzéstől eltérő formájú is lehet, ennek legtipikusabb formája az egyszerűsített foglalkoztatás. Erre az esetre egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény (Efo. tv.) szabályai az irányadók, amely az ilyen jellegű foglalkoztatást három fő típusba sorolja:

- mezőgazdasági idénymunka,
- turisztikai idénymunka vagy
- alkalmi munka.

Az idénymunka az év adott időszakához vagy időpontjához kötődő tevékenység, amelyek együttes időtartama egy munkáltatónál a naptári évben a százhusz napot nem haladhatja meg. Az alkalmi munka olyan határozott időre szóló munkaviszony, amely összesen legfeljebb öt egymást követő naptári napra, egy naptári hónapon belül összesen legfeljebb tizenöt naptári napra, egy naptári éven belül pedig összesen legfeljebb kilencven naptári napra létesíthető.

Az egyszerűsített foglalkoztatás jó lehetőség lehet a kezdő vállalkozások számára, abban az esetben, ha a tevékenységük csak időről-időre igényel több munkavállalót, vagy akkor is, ha előre nehezen tervezhető a munkaerőigény.

A munkavégzés feltételei ebben az esetben az átmeneti jellegük miatt egyszerűbbek. Így a felek közötti megállapodást írásba se kell foglalni, az szóban vagy formszerződéssel is érvényesen megköthető azzal, hogy a vállalkozónak be kell jelenteni a munkavállalót az adóhatóság felé.

A munkabér kötelező mértéke ebben az esetben a minimálbér 85%-a, vagy garantált bérminimum esetén annak 87%-a. Így a munkáltató által fizetendő közterhek mértéke is jóval alacsonyabb. Szintén kedvezmény, hogy e fenti közteher (napi 500 vagy 1000 forint) megfizetésével kiváltható a munkáltatót terhelő szociális hozzájárulási adó, szakképzési hozzájárulás, egészségügyi hozzájárulás és rehabilitációs hozzájárulás, valamint a munkavállalót terhelő nyugdíj járuléka, egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulékfizetési, egészségügyi hozzájárulás-fizetési és személyi jövedelemadóelőleg-fizetési kötelezettség.

Fontos azonban kiemelni, hogy az Efo. tv.-ben meghatározott, a hagyományos módon foglalkoztatott munkavállalók számához igazított létszámkorlátokat figyelembe kell venni, így

- munkaviszonyban főállású személyt nem foglalkoztató munkáltató esetén egy főt,
- egy főtől öt főig terjedő munkavállaló foglalkoztatása esetén a két főt,
- hattól húsz főig terjedő munkavállaló foglalkoztatása esetén a négy főt,
- húsznál több munkavállaló foglalkoztatása esetén a munkavállalói létszám húsz százalékát lehet ebben a formában foglalkoztatni.

Ha a munkáltató túllépi az itt leírt idő- és/vagy létszámkorlátokat, akkor attól a naptól kezdve, hogy a feltételek nem teljesülnek, a munkáltató a munkavállalóira nem alkalmazhatja a kedvezményes rendelkezéseket és a munkaviszonyhoz hasonlóan kell eljárnia.

IV. Nyugdíjas szövetkezetek

A nyugdíjasok foglalkoztatására 2017. évben bevezetett lehetőség óta már több mint száz nyugdíjas szövetkezet alakult, amelyek – becslések szerint – körülbelül tízezer nyugdíjas visszatérését segítették a munkaerőpiacra. A koncepció lényege, hogy a vállalkozások lényegesen alacsonyabb közteherfizetés mellett

foglalkoztathatnak munkavállalókat a nyugdíjas szövetkezeten keresztül. Ennek oka, hogy lényegében nincsenek közterhek, csak a szövetkezeti szolgáltatási díjat kell kifizetni a munkavállalónak megfizetett nettó béren felül.

Ez a lehetőség most alakuló vállalkozások számára azért is vonzó lehet, mivel egy kezdő vállalkozónak különösen nagy szüksége lehet megfizethető, felkészült és tapasztalt szakemberekre. Az öregségi nyugdíjasok részéről a munkalehetőség pedig kiváló alkalmat biztosít arra, hogy ismét közösségbe tartozhassanak, át tudják adni a tapasztalataikat és kiegészítsék nyugdíjukat.

V. Diákok foglalkoztatása

Főszabályként a 16. életévüket betöltött fiatalok (vagy nappali rendszerű oktatásban a 15. életévüket betöltötték a nyári szünet alatt) már létesíthetnek munkaviszonyt, azonban ehhez 18. életévük betöltéséig a törvényes képviselőjük hozzájárulása is szükséges. A diákokat elsősorban iskolaszövetkezetek foglalkoztatják, de egyszerűsített foglalkoztatás keretében és háztartási alkalmazottként (pl.: bébiszitter) történő foglalkoztatásuk is gyakori.

A munkáltató által fizetett bérnek el kell érnie a minimálbér, illetve a garantált bérminimum összegét, azonban ezen felül a munkáltató csak a 15%-os személyi jövedelemadót – és a közvetítés díját a szövetkezet felé – köteles kifizetni a munkabér után, amelyet a szövetkezet von le a diák munkabéréből. A szövetkezettel való kapcsolat révén a vállalkozásnak nem kell időt és erőforrásokat fordítani a toborzásra és bérszámfejtési feladatokra sem.

VI. Egyéb kedvezmények a foglalkoztatás során

A társasági adózás szabályai szerint adózó vállalkozások adózás előtti eredményét csökkentheti a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása, a

szakképzésben való közreműködés, valamint a pályakezdő, a korábban munkanélküli és megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása is. A fentiekén túl vannak a munkavállalók mobilitását célzó juttatásokhoz (pl.: lakhatási támogatás) kapcsolódó kedvezmények is.

A Munkahelyvédelmi Akció keretében kedvezményre jogosult munkavállalók nagy része után a kisvállalati adóban is adóalap-csökkentő tétel érvényesíthető. Ezek a csoportok:

- 25 év alatti munkavállaló,
- 55 év feletti munkavállaló,
- szakképzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállaló,
- 25 év alatti pályakezdő munkavállaló (legfeljebb 180 nap),
- tartósan álláskereső személy,
- és az anyasági ellátás folyósítása alatt, vagy azt követően foglalkoztatott személy.

VII. Támogatások

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft.) célkitűzésének megfelelően a foglalkoztatási feszültségek megszüntetésére, kezelésére és feloldására, valamint a munkanélküliség megelőzésére, csökkentésére és hátrányos következményeinek enyhítésére meghatározott munkaerőpiaci szolgáltatásokat, foglalkoztatást elősegítő támogatásokat, a közfoglalkoztatás szervezését, illetve egyéb eszközöket nyújt az állam.

Ennek az egyik meghatározó eszköze a foglalkoztatást bővítő bértámogatás nyújtása, amelyet a munkaadó székhelye szerint illetékes járási hivatalban lehet igényelni. Ebben az esetben a munkaadó számára, hátrányos helyzetű személy munkaviszony keretében történő foglalkoztatásához a munkabér és

járuléka legfeljebb 50%-ának, megváltozott munkaképességű személy esetében legfeljebb 60%-ának megfelelő összegű támogatás nyújtható. Ehhez a munkáltatónak vállalnia kell, hogy a foglalkoztatást legalább a támogatás folyósításának időtartama alatt vállalja. A támogatás legfeljebb egyévi időtartamra, súlyosan hátrányos helyzetű személy foglalkoztatásához legfeljebb kétévi időtartamra nyújtható. Hátrányos helyzetű személy többek között az az álláskereső, aki az alább felsorolt valamennyi feltételnek megfelel:

- legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- foglalkoztatás megkezdésekor betöltötte az 50. életévét, vagy 25. életévét még nem töltötte be,
- legalább hat hónapja álláskeresőként nyilvántartott.

Súlyosan hátrányos helyzetű az, aki huszonnégy hónapja álláskereső vagy az a hátrányos helyzetű személy, aki legalább tizenkét hónapja álláskereső.

Támogatás nyújtható még a részmunkaidős, valamint az olyan foglalkoztatáshoz, amely során a munkavégzés a foglalkoztató székhelyéhez, telephelyéhez nem tartozó helyen, számítástechnikai eszköz felhasználásával történik.⁶

A mikro-, kis- és középvállalkozások munkahelyteremtő és -megőrző beruházásaiért, valamint az új pályázatokért érdemes a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat honlapját –<https://nfsz.munka.hu/Lapok/Default.aspx> – is rendszeresen figyelemmel kísérni.

⁶ 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról 19/C. §

Finanszírozás

A vállalkozások elsődleges célja a nyereségtermelés. A fogyasztók kiszolgálása általában folyamatos tőkebefektetéssel és beruházással jár. A cégeknek egyszerre kell fejleszteni, valamint az elhasznált és/vagy elavult eszközeit cserélni vagy pótolni, a kapacitást bővíteni.

A finanszírozás kérdéséhez szorosan kapcsolódik, hogy Magyarországon a vállalkozók többsége csak jelentős külső forrás bevonásával képes sikeres vállalkozásba kezdeni. Szintén problémát jelent, hogy a kiadvány elején ismertett pénzügyi-stratégiai tervezést sok kezdő vállalkozó nem hajtja végre, így nem rendelkeznek reális számításokkal arra vonatkozóan, hogy a folyamatos működés miként tartható fenn, általában alábecsülik a működési költségeiket. Hazánkban sajnos rengeteg területen jelennek meg láncartozások, amellyel szintén sokan nem számolnak. Általános trend az is, hogy a cégek a számlákat hosszú fizetési határidő mellett fizetik csak meg, amely szintén finanszírozási problémákat okozhat.

Ideális esetben a cégek elsősorban a nyereségükből vagy a korábbi nyereségből képzett tartalékokból tartják fenn magukat és bővítik a portfóliójukat. Azonban a fenti problémák miatt vagy egyéb okokból (pl.: új termék fejlesztése, csúcsgazdálkodás) miatt a társaságok külső finanszírozásra is szorulnak.

I. Forrás a tulajdonosoktól

Ennek a legegyszerűbb módja a tulajdonosok által a társaságnak adott forrás, azonban ez nagy kockázattal is járhat. Ezek az úgynevezett „tagi kölcsönök” ideális esetben átmeneti jelleggel nyújtanak fedezetet a vállalkozás részére. Ezzel a tulajdonosok részéről elkerülhető harmadik felek bevonása a vállalkozás megsegítésébe. Az ilyen jellegű kölcsönöket a múltban a legtöbb esetben ingyenesen nyújtották, azonban a jogszabályi környezet változása miatt érdemes valamilyen mértékű üzleti kamatot kikötni a tag részére. A saját tőkéhez viszonyított aránytalanul nagy tagi kölcsönrel történő vállalkozásfinanszírozást a jogalkotó több módon igyekszik visszaszorítani. Többek között a tagi kölcsönt, illetve a tulajdonos által nyújtott hiteleket több adóbevallásban is be kell vallani, jelenteni kell az adóhatóság felé. Továbbá kiugróan magas tagi kölcsönök esetén az adóhatóság a tulajdonossal szemben vagyonosodási vizsgálatot is indíthat.

II. Külső tőkebevonás

II./1. Kockázati tőkenyújtás

A külső tőkebevonás speciális, de – a banki hitelek szerepének csökkenésével – egyre terjedő esete a kockázati tőkenyújtás, amikor a társaság nem hitelt, hanem tőkét vesz fel a banktól vagy erre szakosodott kockázati tőke

befektető társaságtól (venture capitalist). Ilyenkor a „hitelt” nyújtó részese-dést szerez a társaságban és utána osztozik a nyereségéből, osztalékából.

Ezeknek a befektetőknek egy terjedőben lévő altípusa az üzleti angyal vagy angyalbefektető, akik elsősorban feltörekvő start-upokat támogatnak. Ezek a cégek, ahogy arról már volt szó, többnyire termék- vagy üzletimodell-innovációval foglalkoznak és nemzetközi piacokra törnek be. A befektetőknek kevés kézzelfogható garanciájuk van arra, hogy a támogatott vállalkozás valóban sikeres lesz. Amennyiben igen, akkor a nyereség egy jelentős részére a befektetők igényt is tartanak. Előnyük az üzleti angyaloknak azonban, hogy iparági ismeretekkel és kapcsolatrendszerükkel is segítik a kezdő vállalkozás sikerre vitelét, tapasztalt vállalkozóként részt vehetnek az üzletfejlesztésben, marketingben is.

II./2. Kereskedelmi hitel

Gyakori finanszírozási forma a kereskedelmi hitel felvétele is, ebben az esetben a vállalkozó hitelkérelemmel fordul a bankokhoz. Az ilyen hitel mértékét és lejáratát rengeteg tényező befolyásolhatja, a bankok ebben az esetben – pl.: üzleti terven keresztül is – alaposan felméri a cég helyzetét és annak megfelelően döntenek a hitelfolyósításról.

A hitel futamidejét tekintve rövid vagy hosszú lejáratú (egy éven túlnyúló) lehet. A rövid lejáratú hitelek általában a pénzforgalomban jelentkező átmeneti lyukak áthidalására szolgálhatnak. A hosszú lejáratú hitelek általában valamilyen nagyobb mértékű befektetést előznek meg, ebben az esetben a bankok általában bizonyos mértékű önrész vállalását is elvárják a cégtől. A bank dologi vagy személyi biztosítékot is kérhet a vállalkozástól a fizetőképesség biztosítása érdekében (pl.: ingatlanjelzálog, kezességvállalás).

A hitel rendelkezésre bocsátása is többféle módon történhet. A fentiekben részletezett rövid és hosszú lejáratú beruházási hitelek esetén a bank a teljes hitelkeretet egy összegben a vállalkozás rendelkezésére bocsátja, ezt követően az összeget pedig a társaság rendszeres időközönként törleszti. Egy másik jellemző hiteltípus a folyószámlahitel, amelynek során a bank egy hitelkeretet biztosít. Ez a vállalkozásnak egy biztonsági tartalékot jelenthet, hiszen abban az esetben, ha átmenetileg likviditási probléma lépne fel, akkor ebből a tartalékból – a felhasználható hitelkeret erejéig – továbbra is fedezheti kiadásait. A vállalkozási folyószámlahitelt a bank minden évben felülvizsgálja. Mivel ez a hitelfajta nagyon gyakori, ezért a vállalat vezetése során különösen fontos, hogy a forgalom, bevételek és a partneri kör nagysága és összetétele megfelelően a bank által elvárt paramétereknek.

II./3. Állam által nyújtott támogatások

A külső források egy másik nagy csoportját az állam által nyújtott támogatások jelentik. Ezek közül érdemes külön kiemelni a vissza nem térítendő állami támogatásokat, amelyek a gazdaságélénkítés és egyéb kormányzati célok érdekében általában meghatározott célokat vagy korosztályokat támogatnak.

A támogatások közül jelenleg kiemelhető az olyan vállalkozói szemlélettel rendelkező, 18-30 év közöttiek támogatása, akik munka, illetve tanulói jogviszonnyal nem rendelkeznek. Ennek keretében új mikro-vállalkozás (10 fő alatti vállalkozás) indítását tervező fiatalok pályázhatnak. Ez a pályázat országos lefedettségű, de régióként változó feltételek mellett vehető igénybe. A vállalkozást alapító fiatalok legfeljebb 3 millió forint összegű, vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek, erről részletek a www.vallalkozz2016.hu oldalon érhetőek el.

A visszatérítendő, állami finanszírozási formák közül megfontolandó lehet a Magyar Fejlesztési Bank által a Vállalkozásfinanszírozási Program 2020 keretében nyújtott, a foglalkoztatásban betöltött szerep növelését, innovációs és beszállítói tevékenység erősítését, környezetvédelmi, vidékfejlesztési és egészségügyi célú beruházásokat célzó kedvezményes kamatozású hitel és lízing. A program keretében nyújtott hitel és lízing tárgyi eszköz vásárláshoz, beszerzéshez, fejlesztéshez, beruházáshoz és beruházáshoz kapcsolódó immateriális javak megvételéhez használható fel. A program előnyei közé tartozik, hogy forint alapú a hitel, így árfolyamkockázat nélkül vehető fel, rendkívül kedvezményes kamatozással vehető igénybe és akár 15 évre, legfeljebb 3 éves türelmi idővel is igényelhető. A program részletes feltételeiről a Magyar Fejlesztési Bank együttműködő partnereinél – egyes kereskedelmi bankoknál – lehet érdeklődni.

II./4. Európai uniós források

Érdemes megjegyezni, hogy európai uniós források felvételére is adódhat lehetőség, azonban ezek általában nem működéssel kapcsolatosak, hanem egyes projektek megvalósítására vehetők igénybe, a kiírt pályázatokat a www.palyazat.gov.hu weboldalon lehet figyelemmel kísérni.

II./5. Közösségi finanszírozás

A külső finanszírozás egy új – és egyre jobban terjedő formája – a közösségi finanszírozás (crowdfunding). Ennek lényege, hogy a vállalkozói ötlet az interneten keresztül népszerűsíthető az erre szakosodott oldalakon keresztül, ahol az érdeklődők, mint mikrobefektetők beszállhatnak ennek megvalósításába – fontos, hogy ez a finanszírozási mód csak egy-egy konkrét projekt

megvalósítására megfelelő. A pénzügyi támogatásért cserébe az ötletet közvetítő személy kifejleszti/legyártja a terméket vagy szolgáltatást és elküld egy darabot azoknak, akik segítették a megvalósítást. Ebben az esetben is pontos stratégiát kell felépíteni, hiszen ki kell számolni azt is, hogy mekkora termelés esetén lesz jövedelmező az ötlet, és hogy hány darabot szükséges legyártani az adott termékből ahhoz, hogy megérje belevágni. Ezen számok kalkulációjával az is kiszámolható, mennyi az a minimum darabszám (egyben befektetőszám), ami a sikeres termeléshez szükséges. Azaz a sikerhez nem elegendő közzétenni az ötletet az interneten, sokszor előzetes prototípusokat kell készíteni és megfelelő PR és marketing is szükséges. Minden, a magyar hírekbe is bekerülő számítástechnikai, okoseszköz vagy társasjáték projektre rengeteg olyan ötlet jut, amely megbukik. Így ebben az esetben is nagyon fontos szerepe van a pontos stratégia kidolgozásának és szakértők bevonásának. A közösségi finanszírozási honlapok közül a legnépszerűbbek a www.kickstarter.com és az www.indiegogo.com oldalak.

Inkubátorházak

Ahogy az jelen kiadványból kiderül az olvasó részére, ma Magyarországon nem könnyű sikeres vállalkozást alapítani. Azonban azt is láthattuk, hogy egyre több kezdeményezés segíti a szükséghelyzetből (pl.: elbocsátások, leépítések) vagy önszántukból vállalkozni vágyókat céljaik megvalósításában. A különféle támogatásokon és kedvezményeken kívül egy további ilyen segítség lehet az inkubátorház.

Az inkubátorházak, ahogy a nevük is sejtetik az életszakaszuk elején lévő vállalkozások beindítását és segítségét tűzték ki célul. Külföldön a legkülönbözőbb módokon segítik a kezdő vállalkozókat, hazánkban a legelterjedtebbek a székhelyként/telephelyként funkcionáló „keltetők”. A házak elsősorban irodai és termelői helyiségeket biztosítanak a tevékenység végzéséhez. Kapcsolódó szolgáltatásként megjelenhet az adminisztratív munkákhoz nyújtott segítség is, azaz titkárság működtetése, könyvelés és bérszámfejtés szervezése.

Egy részük már szakmai támogatást, szakember gárdát is biztosít a kezdő vállalkozó számára coaching vagy mentoring programokon keresztül. Ilyen esetben a vállalatfejlesztés, arculat és marketing, adótanácsadás, jogi tanácsadás is szerepelhet a nyújtott szolgáltatások között. Az inkubátorházakban „keltetett” cégek a későbbiekben nagyobb eséllyel keltik fel az üzleti anyagok, kockázati tőkebefektetők érdeklődését is, valamint nagyobb eséllyel tartják fenn magukat hosszú távon.

Tartalom

Kisvállalkozások meghatározása	3
I. Kategóriák.....	4
I./1. Felépítés alapján	4
I./2. Méret alapján	4
II. Mi az a start-up?.....	5
Vállalkozási stratégia és üzleti terv készítése	7
I. Stratégia	7
II. Üzleti terv	9
III. Felmerülő költségek.....	10
Társas kisvállalkozási formák	11
I. Alapítás	12
II. Közkereseti társaság.....	13
III. Betéti társaság.....	15
IV. Korlátolt felelősségű társaság.....	16
IV./1. Egyszemélyes kft.	18
V. Összehasonlítás	19
Gazdasági társaság alapításával kapcsolatos teendők	21
I. Tevékenységek	21
II. Bankszámlanyitás	22
III. Cégnév	22
IV. Székhely	23
V. Előtársaság	23
VI. Egyszerűsített cégbejegyzési eljárás	24
VII. Alapításhoz kapcsolódó bejelentési kötelezettségek	24
VIII. Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) Mentor Programja	25

Gazdasági társaságok vezetése	27
Kisvállalkozások adózása.....	31
I. Társasági adóról szóló törvény szerinti adózás	32
I./1. További adóterhek	33
II. Kisadózó vállalkozások tételes adója (kata)	34
II./1. Előnyök	34
II./2. Hátrányok	35
II./3. Adó mértéke	35
III. Kisvállalati adó (kiva).....	36
IV. Egyszerűsített vállalkozói adó (eva)	37
Kisvállalkozások könyvvitele.....	39
I. Könyvvitel fogalma.....	39
I./1. Bizonylat.....	40
I./2. Nyilvántartás.....	40
II. A könyvelő szerepe a könyvek vezetésében.....	41
Kisvállalkozások foglalkoztató képessége.....	43
I. Megbízási jogviszony	44
II. Munkaviszony.....	44
III. Egyszerűsített foglalkoztatás.....	45
IV. Nyugdíjas szövetkezetek.....	46
V. Diákok foglalkoztatása	47
VI. Egyéb kedvezmények a foglalkoztatás során	47
VII. Támogatások.....	48
Finanszírozás	51
I. Forrás a tulajdonosoktól	52

II. Külső tőkebevonás	52
II./1. Kockázati tőkenyújtás	52
II./2. Kereskedelmi hitel	53
II./3. Állam által nyújtott támogatások.....	54
II./4. Európai uniós források.....	55
II./5. Közösségi finanszírozás.....	55
Inkubátorházak	57